

Abstrakt

Azylová a integračná politika sú dôležitými súčasťami migračnej politiky štátu. Jednak z ich samotnej podstaty, nakoľko sa zaoberajú medzinárodnou ochranou a začleňovaním cudzincov do spoločnosti. V práci je však naznačené, že fungovanie týchto politík môže mať vplyv nielen na to, ako prebiehajú azylové či integračné procesy po príchode cudzincov na územie krajiny, ale do určitej miery aj na to, kto do krajiny prichádza. To môže byť medzi iným ovplyvnené tým, ako je daná krajina na základe svojich politík vnímaná a teda či ju budú ľudia považovať za vhodné „útočisko“ a budú v nej chcieť žiadať o azyl. Okrem toho však môžu vlády krajín napríklad určovať to, koľko ľudí na ich územie príde na základe rozličných relokačných mechanizmov. Na to, aby sme pochopili vplyv a fungovanie azylovej a integračnej politiky je potrebné preskúmať ich rôzne roviny: diskurz, politiku na papieri a politiku implementovanú v praxi. Práca popisuje, ako sa tieto roviny navzájom ovplyvňujú. Skúmanie týchto troch rovín politík je v súčasnosti zaujímavé preto, že fenomén migrácie na Slovensku ešte pred niekoľkými rokmi nebol pre verejnosť významný, no v roku 2015 sa s vrcholom tzv. migračnej krízy táto téma stala aj na Slovensku jednou z najpodstatnejších a to napriek tomu, že počty ľudí, ktorí na Slovensko prichádzali boli dokonca nižšie ako v období tesne pred touto krízou. Práca popisuje to, ako odborníci, ktorí na Slovensku pôsobia v štátnom či mimovládnom sektore hodnotia migračnú politiku Slovenska – predovšetkým jej azylovú a integračnú zložku, pričom predmetom hodnotenia je tak ich oficiálna deklarovaná podoba, ako aj reálna implementácia. Reflektujú tiež prudký nárast záujmu o túto tému a to, či a ako pôsobil na tvorbu a realizáciu politík – s prihliadnutím na to, že téma migrácie je na Slovensku vnímaná vo všeobecnosti skôr negatívne. Na základe realizovaných rozhovorov možno zhodnotiť, že vplyv diskurzu bol vnímaný ako zásadný hlavne vo fáze implementácie politík. Napriek tomu boli identifikované aj také súčasti politík, ktoré diskurzom ovplyvnené nie sú, napríklad proces rozhodovania o udelení medzinárodnej ochrany. V súvislosti s tvorbou a realizáciou azylovej a integračnej politiky sa ukázalo ako problematické hlavne to, že migrácia a jej súčasti nemajú na Slovensku jednotné inštitucionálne zastrešenie, čo v mnohých ohľadoch znemožňuje či minimálne komplikuje implementáciu politík a dosahovanie stanovených cieľov.